

7

sfk ssm

VF

1984

OBSAH ČÍSLA :

Stanislav Lem	strana 3
S.Lem: Vestrandova extelopedie	4
K.Hloucha: Podivuhodné Jiříčkovo cestování	10
A.Čumanov: Goryňka	14
Kontakt	19

Vydává Kroužek přátel vědeckofantastického žánru a záhad při CZO SSM.

Vyšlo jako příloha informačního občasníku CZO SSM k.p. TOS Hostivař.

Sestavili M.Nejedlý, M.Martinková. Uzávěrka čísla 16.11.1984.

Neprodejné. Určeno pro vnitřní potřebu.

O jednom z živících klasiků vědeckofantastické literatury, který se narodil ve Lvově 12. září 1921, bylo již napsáno tolik, že snad ani není účelné psát něco nového. Náš čtenář má možnost se seznámit s velkou částí rozsáhlého díla nestora polských SF autorů.

Proto velice krátce. Na jeho díle je patrný růst od prvních románů (např. Astronauti) přes jeho vrcholné práce (cyklus Pirxe,

Nepřemožitelný) k filosofickým, až nečitelným traktátům (GOLEM XIV). Z Lemova pera vycházely detektivní až mystické SF (Hýma, Vyšetřování), pohádkové příběhy budoucnosti (Kyberida, groteskní cesty a zážitky Ijona Tichého, recenze nenapsaných knih (Dokonalá prázdnota), divadelní hry, rozhlasové a televizní scénáře, i neuvěřitelně reálné příběhy pilota Pirxe.

Astronauti; SNDK 1956, SNDK 1959, SNDK 1966

Dokonalá prázdnota; GOLEM XIV; Svoboda 1983

Futurologický kongres; Svoboda 1977

Invaze z Aldebaranu; MF 1961

K Mrakům Magellanovým; MF 1956, MF 1958, MF 1962

Kyberida; ČS 1983

Lov; Odeon 1969

Návrat z hvězd; WMF 1982

Nepřemožitelný; MF 1976

Panův hlas; Svoboda 1981

Planeta Eden; LD 1960, Albatros 1979

Příběhy pilota Pirxe; Odeon 1978

Hýma; MF 1978

Sezam; NV 1957

Solaris; ČS 1972

Vyšetřování; Melantrich 1972

Vzpomínky Ijona Tichého; MF 1964

Zachránme vesmír; MF 1966

Stanislav Lem

V E S T H A N D O V A

E X T E L O P E D I E

V 44 magnetomech

V E S T R A N D B O O K S C O .

N E W Y O R K - L O N D O N - M E L B O U R N E

Přeložil: Pavel Weigel

VESTRAND BOOKS si považují za čest nabídnout Vám předplatné

n e j b u d o u c n é j š í

Extelopedie, jaká kdy byla vydána. Pokud jste se v návalu práce nestáčil dosud seznámit s některou extelopedií, vysvětlíme Vám, oč jde. Tradiční encyklopedie, které se užívají již dvě století, začaly v sedmdesátých letech minulého století procházet vážnou krizí, která byla způsobena tím, že jejich informace byly zastaralé již při vytištění. Aukcý čili automatizace cyklu výroby tomu nemohla zabránit, poněvadž nelze redukovat tuto dobu na nulu, jak potřebují experti, kteří jsou autory jednotlivých hesel. Postupem času narůstala u nejnovějších encyklopedií dezaktualizace, takže v okamžiku zařazení do knihovny mely hodnotu už jen historickou. Mnoho nakladatelů se této krizi pokoušelo čelit každoročním a později čtvrtletním vydáváním zvláštních dodatků, avšak tyto dodatky brzy začaly převyšovat svým rozsahem původní vydání. Nakonec vědomí, že tyto dodatky s rozvojem civilizace nelze vyhrát, odradilo nakladatele i autory.

Přistoupilo se tedy k vydání první Delfiklopedie, čili takové encyklopedie, která byla souborem hesel, jejichž obsah byl předpovězen do budoucnosti. Delfiklopedie však vzniká podle delfské metody, tzn. hlasováním povolanych expertů. Poněvadž se však mínění expertů rozcházejí, obsahovaly první delfiklopedie stejná hesla ve dvou variantách - podle mínění většiny a menšiny odborníků, nebo mely dve verze (Maxiklopedie a Minoklopedie). Zájemci však přijali tuto inovaci neochotně a známý nositel Nobelovy ceny fyzik prof. Kutzenger vyjádřil tuto nechuť výrokiem, že veřejnost potřebuje informace o faktech, nikoli o hádkách expertů. Teprve díky iniciativě VESTRAND BOOKS došlo k revoluční změně.

Extelopedie, kterou Vám tímto nabízíme, obsahuje 69 500 přístupné a přesto exaktně redigovaných hesel, která se vztahují k budoucnosti. Na rozdíl od delfiklopedie, maxiklopedie a minoklopedie

VESTRANDOVA EXTELOPEDIE

je výsledkem práce nikoli lidí (kteří se mohou mýlit), ale 18 000 našich Komfuterů (Komputerů futurologických). Za hesly Vestrandovy extelopedie se skrývá vesmír osmi set gigatriliónů samo-numerických výpočtů, které provedly v Komurbii našeho nakladatelství Banejluky - Baterie nejtežších lumenických komfuterů. Z jejich práce těžil náš Superputer, elektronické vtělení mýtu o Supermatu, který nás stál dvě sto osmáct miliónů, dvacet šest tisíc tři sta dolarů v cenách loňského roku. Extelopedie je zkratka slov Extrapoláční teleonomická encyklopedie s maximálním předstihem v čase.

Co je naše extelopedie?

Je to nejkrásnější donošená dítě Práfuturologie, oné kouzelné, třebaže primitivní disciplíny, která se zrodila na sklonku XX.století. Extelopedie přináší informace o událostech, k nimž teprve dojde, o všem, co bude objeveno, včetně úsajů proč k tomu došlo, o nových velkých úspěších vědy a techniky s u-přesněním, kterými z nich budete nejvíce ohrožen, o vývoji víry i pover, mj. pod heslem FUTURELIGIE, jakož i o 65 760 jiných otázkách a problémech.

Přináší Vestrandova extelopedie pravdivé a zaručené informace? Jak vyplývá z výzkumů MIT, MAT a MUT, spojených v USIB (United States Intellectronical Board), obě předchozí vydání naší extelopedie se vyznačovaly odchylkou od skutečnosti v mezích 9,008 - 8,05% v průměru na písmeno. Avšak toto,

n e j b u d o u c n ě j š í v y d á n í,
začíná s pravděpodobností 99,0879% přímo střed budoucnosti.

P r o č j e t a k p ř e s n ě ?

Ponevadž toto vydání vzniklo díky poprvé na světě použitých dvou zcela nových metod sondování budoucnosti - totiž metody suplexové a ktetelangové.

Metoda suplexová čili superkomplexová se odvozuje z postupu, díky jemuž komputerový program Mac Flac Hac porazil v roce 1963

VŠECHNY ŠACHOVÉ VELMISTRY

současné, mj. i Bobby Fischera, a dal jim při simultánci 18 matů na gram, kalorii, centimetr a sekundu. Tento program byl tisíckrát zesílen a extrapoláčně adaptován, takže umí předvídat nejen to, co se stane, ať se stane cokoliv, ale navíc přesně předvídá, co se stane, když se to nestane vůbec.

Prediktory dosud používaly Pozipoty (čili Pozitivní potenciály, braly tedy v úvahu možnost, že se může stát cokoliv). Náš nový suplexový program používá Negapoty (Negativní potenciály). Bere tedy v úvahu to, co se podle mínění všech expertů určitě nemůže stát. A jak je známo odjinud - s o l í budoucnosti je právě to, o čem se experti domnívají, že se nestane.

P H Á V Ě N A T O M Z Á V I Š Í B U D O U C N O S T !!!

Abychom verifikovali výsledek získaný suplexovou metodou, použili jsme bez ohledu na vysoké náklady zcela novou metodu: Futulingvistickou extrapolaci.

Dvacet šest našich Kofulintů (Komputerů lingvistických) vytvořilo, opíraje se o analýzu vývojových tendencí, tj. trendů s indeterministickým gradientem (Trendenderentů), dva tisíce hantýrek, dialektů, názvosloví, slangů, nomenklatur a gramatik budoucnosti.

Co znamenal tento čin? Znamenal vytvoření světové jazykové základny po ro-

da 2020. Proste řečeno - naše Komurbie - čili naše komputerové město, které má 1 720 jednotek inteligence na mm³ Mapsyntu (Masy psychicko-syntetické), zkonstruovalo slova, věty, sloh i gramatiku jazyků, které bude lidstvo v budoucnosti užívat.

Je zřejmé, že znát pouze jazyk, kterým se budou lidé dorozumívat mezi sebou i se stroji za 10, 20 nebo 30 let, ještě neznamená vědět, o čem budou nejraději a nejčastěji hovořit. A právě to je třeba vědět, neboť obvykle se napřed mluví a teprve potom myslí a dělá. Základní nedostatky všech dosavadních pokusů o jazykovou futurologii čili Prognolingvu, vyplývaly z falešné racionality postupů. Vedci totiž mlčky předpokládali, že lidé v budoucnosti budou říkat samé rozumné věci a že budou podle nich jednat.

Výzkumy mezitím prokázaly, že lidé říkají převážně hlouposti. K simulování extrapolace o více než čtvrt století

t y p i c k ý l i d s k ý h o p r o j e v u

zkonstruovali jsme Idiomaty čili Komdebily (Komfuséry) - tj. ldiomatické automaty a fusérské Komputery-Debily, a ty teprve vytvořily Paragenagretiku, tj. paralogickou generativní gramatiku jazyka budoucnosti.

Kontrolní Profutery, Langlingvy a Pramenstoschizoplegistry vytvořily díky tomu 118 podjazyků (hantýrek, dialektů, slangů) jako Drbex, Haden, Blabkit, Blbex, Pleplex, Agram a Kretinax. Na jejich základě vznikla nakonec Kretelangistika, která umožnila realizovat tento program.

To však není ještě vše! Naše Kontrfutery, čili Kontrolně-futurologické te-ry sloučily výsledky metody kretelangové i suplexové a teprve součtem tří sta gigabitů informace vznikl KOREK, tj. Komplexní Korektor Embrya Extelopedie.

Proč embrya? Proto, poněvadž tím vznikla verze extelopedie, která byla naprosto nerosozumitelná všem žijícím lidem - včetně laureátů Nobelových cen.

Proč nerosozumitelná? Protože to byly texty vytištěné v jazyce, kterým dnes nikdo nemluví a který tadyž není schopen nikdo pochopit. Teprve úsilím našich 80 ketrolinterů se podařilo základní údaje přeložit do našeho jazyka (viz pokusný výtisk).

V E S T R A N D O V A

E X T E L O P E D I E

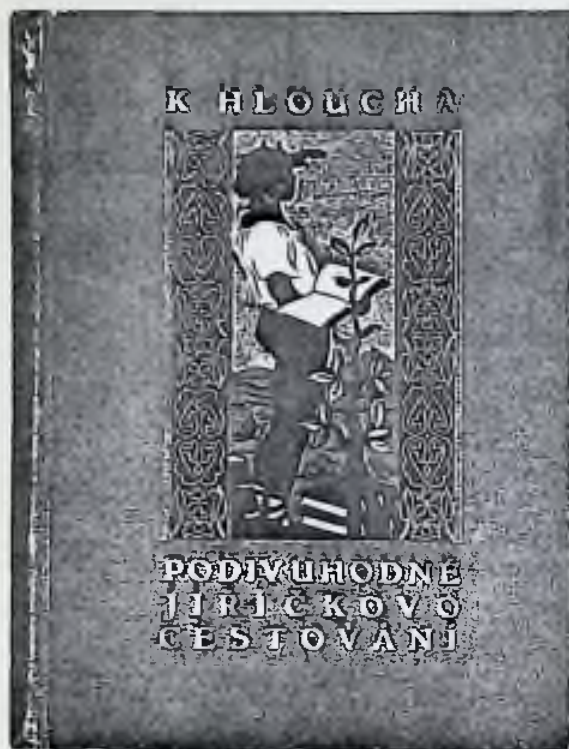
POKUSNÝ VÝTIŠK

E
x
t
e
l
o
p
e
d
i
e

VESTRAND BOOKS

NY - LONDON - MELBOURNE

PROGNODOXY čili Prodoxy: prognostické paradoxy. K nejdůležitějším P. patří: P.A. Rümmeľhahnův, P.M. de la Faillaceův a P. metalangový Golema /viz GOLEM/. 1. Rümmeľhahnův paradox souvisí s problémem probití predikčních bariéry. Jak dokázal T. Glauler a nezdá se na něm U. Bošš, předpovídání budoucnosti v záleží v sekundární bariéře /nazývané seriéře nebo preriéra/. Za bariérou věrohodnost prognóz nabyvá záporných hodnot, což znamená, že ať se stane cokoliv, stane se to určitě jinak, než předvídal prognóza. Rümmeľhahn použil k obejžení této bariéry chronokurenční exformatiku. CH.E. se opírá o existenci IZOTEM /viz IZOTEMA/"IZOTEMA je čára, procházející v SÉMANTICKÉM PROSTORU /viz/ všemi tematicky totožnými publikacemi, podobně jako ve fyzice izoterma je čára spojující body o stejné teplotě a v kosmologii izopsycha je čára spojující všechny civilizace daného vývojového stupně ve vesmíru. Se znalostí dosa-
 vadního průběhu izotemy lze její extrapolovat v sémantickém prostoru bez omezení. Rümmeľhahn použitím metody, kterou sám nazval "metoda Jakubova žebříku", odkryl všechna díla o prognostické tematice podél právě takové izotemy. Činil to postupně, předpovídal nejprve obsah nejbližšího díla a potom opíraje se o tento obsah, prognózoval následující publikaci. Tímto způsobem obešel Glaulerovu bariéru a získal údaje o stavu Ameriky v roce 10^{10} . Muliginen a Zuck tuto prognózu zpochybnili upozorněním, že v roce 10^{10} bude Slunce sahat daleko za oběžnou dráhu Země. Skutečný Rümmeľhahnův paradox však spočívá v tom, že lze sledovat prognostická díla podél izotemy stejně dopředu jako dozadu; Varbleur opíraje se o Rümmeľhahnův chronokurenční počet získal údaje o obsahu futurologických děl před 200 000 lety, tj. ze štvrtého, stejně jako z karbonu a archeozoiku. Odjinud je známo, jak zdůraznil T. Vroedel, že před 200 000, před 150 milióny i před miliardou let nebyl ani tisk, ani knihy, ani lidstvo. Rümmeľhahnův paradox se pokoušejí vysvětlit dvě hypotézy: A. Podle Omphalidese texty, které se podařilo retrodikovat jsou takové, které ve skutečnosti nevznikly, ale které by mohly vzniknout, kdyby v příslušné době je měl kdo napsat a vydat. Je to tzv. hypotéza IZOTEMICKÉ VIRTUÁLNOSTI RETROGNÓZY /viz/. B. Podle d'Artagnana /pseudonym skupiny francouzských retrologů/ axiomatika izotemické exformatiky obsahuje stejně nepřekonatelné rozpory jako klasická Cantorova teorie /viz KLASICKÁ TEORIE MNOŽIN/. 2. Prognostický paradox de Faillanceův se rovněž týká izotemického prognózování. Tento vědec upozornil na to, že když nyní vyjde díky chronokurenčnímu výzkumu text díla, které má vyjít teprve za 50 nebo 100 let jako prvotisk, pak už toto dílo nemůže být prvotiskem. 3. Metalangový paradox Golema se bohužel dosud nepodařilo přeložit do srozumitelného jazyka. Tento paradox ve tvaru $X_1 - \text{viplu} (a + quuq 0,0)$
 $e.l + m.el + edu - d.qi$ je v zásadě nepřeložitelný do etnických jazyků stejně jako do formalismu matematického nebo logického typu. /Právě v této nepřeložitelnosti spočívá P. Golema/. /Viz též METALANGY/. Existuje několik set výkladů P. Golema; podle t. Vroedla, jednoho z nejvýznamnějších žijících matematiků P. Golema spočívá v tom, že není paradoxem pro Golema, ale pouze pro lidi. Souhrn problémů spojených s P. Golema zahrnuje Vroedlova práce "Die allgemeine Relativitätstheorie des Golemschen Paradoxon" /Göttingen 2075/.
 PROGNOORHOEA čili prognostická běhávka, dětská choroba futurologie dvacátého století /viz PRAPROGNOSTIKA/, která vedla k utonutí důležitých prognóz v záplavě nedůležitých v důsledku dekatégorizace /viz/ a vytvořila tak zvaný čistý šum prognostický /viz též ŠUMY a PORUCHY PROGNOZ/.

Karel
Hloucha:

PODIVUHODNÉ
JIRÍČKOVY
CESTOVÁNÍ

Poznal to tím, že vůkolní drobné předměty začaly růsti, zdvíhaly se příšernou rychlostí. Kalamář rostl a rostl, byl už jako židle, jako dům, jako skála a pak zmizel v neurčitém šeru.

Tužka podobala se nejdrůbeží lati, pak obrovskému kmeni, načež zmizela. Celá světnice zmizela.

Když se Jiříček vzpamatoval, viděl, že stojí na divné, hnědě-lesklé ploše, která se šířila a blyštěla na všechny strany, kam až zrak dohlédl.

Tu a tam válely se na ní šedivé kameny.

"To je prach," řekl strýček Jan. "Zrníčka prachu, která víří neustále ve větru."

Díval se k zemi a najednou vykřikl:

"Po čem to jdeme, strýčku?"

"To je dřevo."

"Dřevo?"

"Nu ano, lakované dřevo. To průsvitné, co vyhlíží jako led, je vratva laku. Jáme přece na desce mého psacího stolu. A tamhle je už kapka vody."

Jiříček vzhledl a díval se, kam strýček ukazoval.

Zdvíhala se tam podivná, ohromná koule, která vyhlížela jako skleněná, blyštěla se ve světle a lámala papraky všemi barvami duhovými.

Tu i tam ulpelo na hustém nehybném, křišťálově jasném povrchu několik balvanů - prašných zrnček - a zrovna u samého můstku vyčnívala z kapilární vřetvy divná skleněná věžička s kulatou stříškou.

Strýček postavil se k Jiříčkovi a ptal se vážně:

"Slyšel jsi už o ponorných člunech, Jiříčku?"

"Jak by ne?! Slyšel," řekl Jiříček sebevědomě.

"Dobře. Sestoupíme nyní do svého ponorného člunu. Jmenuje se "Fantasie". Je celý ze skla. To, co zde vidíš nahoře, je pozorovací vížka a vchod. Ostatní část lodi jest pod vodou."

Člun vyhlížel docela tak, jak si jej Jiříček představoval.

Jako dutý doutník, ale skleněný.

Všecko bylo ze skla, stěny, podlaha, příčky.

Vzadu trčel lodní šroub z jakéhosi zážného kovu.

Také stroje byly zhotoveny z této látky.

U kormidla stál muž v námořnickém stejnokroji.

Pozdravil strýčka po vojensku a Jiříčkovi kynul přátelsky rukou.

Když se naň Jiříček podíval, poznal, že je podoben Františkovi, sluhovi strýčka Jana.

František uzavřel poklop ve věžičce a utáhl pevně šrouby.

Pak uvedl v činnost několik nádrží s tekutým vzduchem. Kozestavil také nádoby s nehašeným vápnem, aby pohlcovalo kyselinu uhličitou.

Potom odešel zase ke kormidlu.

"Hotovo?" ptal se strýček Jan.

"Hotovo, milostpane," odpověděl František jako voják.

"Tedy na cestu!"

Vídel podlahou i stěnami i stropem vúkolní vodu, všecku prozářenou a dosti průhlednou, neboť se všech stran vnikalo do vodní koule prudké bleďožluté světlo. Někdy "Fantasie", jak se ponořovala, procházela kalnými vřetvami vodními.

"Jak je to podivuhodné," myslil Jiříček. "Sedím v ponorném člunu a projíždím se, kde? - V kapce vody!"

Co to? - - -

Cośi divného ploválo rychle kolem člunu.

Byla to průsvitná hrouda, ano, hrouda a vyhlížela jako tekutý bílek, uzavřený v průsvitné blance. Vzduch vyčníval z ní dlouhý bičikovitý výběžek, který se svíjel, mrskal a vlnil, a zdálo se, že tuto divnou věc žene ku předu.

Z čista jasna přihnalo se a ohromnou rychlostí hejno malých, po celé délce obrvených věcí, které veslovaly prudce temi brvami a zmizely jako blesk v dálce.

"Had, had!" křičel Jiříček zdesně.

Podobalo se to průsvitnému hadu bez hlavy a stočeno jako zavíty vývrtky vinulo se to zvolna a těžce proti lodi.

Vířící křídla šroubu zachytila konec té divné věci a vtáhla ji do svého kruhu, kde ji roztrhala na cáry.

"Aááh," vzdychal Jiříček. "Co to bylo, milý, zlatý strýčku, co to bylo? ..."

"Jsou to bakterie, obyvatelky tohoto moře. To jsou by-

Z čista jasna přihnalo se hejno malých, po celé délce obrvených věcí. (Str. 92.)

testi, stojící na rozhraní života. Učenci říkají té průhledné látce „protoplasma“. Ty věci nemají ani očí, ani úst, ani žaludku, nic, avšak mohou se samostatně pohybovat, jak jsi právě viděl. Přírodovědci zařadili je mezi nejjednodušší organismy rostlinné; je to tedy rostlina z jedné průsvitné, nekonečně malé buňky, ale která dovede se nesmírně rozmnožovat.“

Okolo míhalo se množství divných útvarů, velkých i malých, bezbarvých i narůžovělých, z nichž některé pluly zvolna a tiše jako motorový člun, jiné trhavě a jiné opět rychlostí vystřelené koule. Někde pluly jich celé houfy pohromadě, celé chomáče a kolonie.

Z rosolovitých těl vybíhaly divné přívěsky, mizely a narůstaly nové.

"Jaké jsou to potvory, s odpuštěním, milostpane," mručel František u kormidla a odplivoval.

"Pozor, Jiříčku," vysvětloval strýček. "Tohle nejsou bakterie, to jsou prvoci, nejjednodušší tvary živočišné. Ti zde, s těmi brvami, jmenují se nálevníci."

"Fantasie" vnikala hloub a hloub do toho podivuhodného světa bakterií a nálevníků.

Jiříčka znepokojilo dlouhé mlčení.

"Eh, eh, je jich přece mnoho," řekl najednou strýček, dívaje se pozorně podlahou.

V tom vzestup se zastavil.

"Co je?" ptal se strýček nepokojně.

"Něco se stalo v komorách," oznamoval František.

"Vzestupujeme?"

"Ne."

Tu se také šroub zastavil.

Asi deset podivných tvorů uvázlo v jeho křídlech.

Co teď? - -

Nezbylo než bojovat a bránit se.

"Neboj se, Jiříčku, ještě není vše ztraceno," řekl chvatně strýček.

Sáhl někam do stroje a smáčkl páku plnou silou.

Šroub trhal sebou v křečovitém napětí, otočil se jednou, dvakrát a odvrhl

útržky protoplasmy a skořepin.

Jiříček pozoroval a hrůzou, že roztrhl-li se jeden prvok, oba kusy začalgi iiti pro sebe, vysílaly nové brvy a výbežky, plovaly a rejdlily a bojovaly.

Bedal Bedal

I strýček byl blodý a mračil se až hrůza. Na štěstí šroub a kormidlo zůstaly dosud neporušeny.

František otáčel kormidlem a zlostí odplivoval.

Člun uhýbal se, útočil.

Jiříček přitiskl se v nezmerne hrůze k strýčkovi.

"Fantasie" couvala, aby podnikla rozhodný výpad.

Strýček Jan pustil stroj zase na plno.

Člun se rozehnal jako šipka.

Avšak beda!

V prudkém rozbehu přiblížil se příliš ke stene kapky.

Ostrým borem roztrhl kapillární vrstvu a hladký jako úhoř prorazil z kapky ven.

Jiříček cítil, jak pada do prázdna, a roztáhl ruce.

S třeskem dopadl skleněný člun s veliké výše na tvrdou podlahu.

Okamžite nastala hluboká tma.

Jiříček pochopil, že jeho poslední chvilka se přiblížila, a zavřel oči ...

"Zmtrápený Jiříčku," ozval se mrzutý hlas. "když usneš v křesle, nerozhánej se tak ztřeštene rukama. Škodil jsi dvě zkoumavky. Jsou dočista rozbity."

Jiříček mnul si oči a videl přísný obličej strýčka Jana a skleněné střepe na podlaže ...

GOHYŇKA

Alexandr Čumanov

I když starý Fedor spustnul, nikdy neničil ptačí hnízda. Ale v tomhle případě se neudržel. Neznámý pták mu vyletěl přímo před nohama a zmizel někde v houštinách. Jedno jediné vejce podivuhodné azurové barvy zůstalo ležet v trávě. Bylo tak těžké a legračně hrbolaté, až to bylo neuvěřitelné.

Fedor se vrátil domů tak rychle, jak jen mohl. Chvilími dokonce bežel. Vejce nesl v podpaží. Aniž se chvíli rozmýšlel, chvatně vyhnal z kukaně vyplášenou slepici a vyšoupl z hnízda několik slepičích vajec. Do vzniklého volného prostoru položil azurové vejce a po špičkách vyšel z kurníku.

Dny se nesnesitelně táhly. Několikrát denně zašel stařec do kurníku na obhlídku. Proklínal svoji netrpělivost, ale nemohl si pomoci. Prohlížel vejce starou, poškřábanou a zakalenou lupou. Opatrně škrábal žlutým nehtem po skořápce, dokonce ji očichával. Mučily ho představy, že svým zásahem uškodil budoucímu pískletí.

Jednou v noci ho probudilo hysterické slepičí kdákání a štěkot Polkana, který se dobýval do dveří.

„Že by liška,“ pomyslel si rozčileně stařík a s rachotem se šel do kurníku. Za ním se plazily po zemi bílé šnůrky od podvláček.

Ve vzduchu létalo bílé slepičí peří.

Fedor si posvítil do hnízda a strnul. Dívalo se na něj šest nehybných, žlutých očí. V kukani se něco hýbalo a blýskalo se to ve světle baterky. Fedor se pokřižoval a natáhnul ruku po sekyře.

„U á á á,“ zapištěly hlaseem lidských nemluvnat tři tlamičky posypané drobnými tesáky.

Sakara zůstala tam, kde byla. Strach zmizel. Stařec si všiml, že právě vylíhnoucí se tvoreček je mokrý a třese se zimou. Neumlel zamával holými, průzračnými křídélky a důvěřivě se natahoval k starci všemi třemi hlavičkami.

Fedor vzal kukan do rukou a odnesl ji do pokoje. Pečlivě zakryl okna a teprve potom rozsvítil světlo. V kukani stál drak, opíral se o dvě drápaté tlapy a tlustý, šupinatý ocas. Přesněji řečeno byl to zcela mrňavý a nemohoucí dráček. Tři hlavičky, skloněné na stranu, se důvěřivě a tak nějak dětsky dívaly na starého Fedora.

"~~Žl. krusáky~~, ty mrně," řekl užasle Fedor, který nikdy neměl děti.

Utrhl kousek bílého plátna, které měl připravené do rakve, a nahřál vodu v hrnci. Pak, jako by to bylo úplně normální, zavolal:

"Goryňko, pojď sem!"

Podíval se trochu pochybovačně na dráčka a pak dodal:

"Putá, putá!"

Mrně se nejistě vybatolilo z kukaně a kolébalo se k Fedorovi. Chůze mu dělala potíže a stále padalo na natřenou podlahu.

Krupicova kaše Goryňkovi zachutnala.

Na druhý den se Fedor vypravil do nové vesnice, která byla dvanáct verst daleko. Už dávno dostával kolchozní penzi a byl posledním obyvatelem staré, opuštěné vsi. Všichni se už dávno přestehovali do střediskové obce. I on už tam měl připravený svůj malý domek, kam se chtel na podzim nastěhovat.

Nakoupil hromadu potravin a pak zašel na vedení kolchozu. Sekretářce strčil ušmudlaný a pomuchlaný papírek, na němž bylo naškrábáno: Přestěhovat se odmitám!

Předsedovi to přišlo divné. Rozčílil se a chtel okamžitě zjistit, v čem je zádrhel, ale bylo málo lidí a moc práce ...

Ze měsíc byl Goryňkovi dvůr tesný. Prostrčil ocas vrátky ven, hlavy položil na štít střechy a trpělivě vyhlížel Fedora. Po večerech ho Fedor vodil na procházky. Goryňkovi chutnaly vrcholky sosen, ale neničil okolní lesy úplně. Oštipoval stromy jen tak, aby neuhynuly. Pokoušel se vzlétnout a při tom vydával tak ohlušující řev, až se třásla okna v baráku. Z jícnu mu vylétaly plamenové jazyky, z nozder se mu valil hustý, černý dým.

"Nedělej mi tedy blbosti s ohněm, nebo ti naplácám zadek," hulákal Fedor.

Uběha starík, celý zadýchaný, běhal po louce, ryčel a mával rukama, aby tak Goryňkovi ukázal, jak má, podle jeho názoru, létat. Nazýval Goryňku, truhlíkem krále nebeského a křičel na něj:

"Pro kom to prosím té seš?!"

Jednou se to Goryňkovi povedlo. Nejistě se potácel ve vzduchu a dlouho to táhnul přizemním letem. Pak neuvěřitelným úsilím udelal prudkou zatáčku, přitom seřízl křídlem několik sosen na kraji lesa a pak najednou nabral výšku.

V prázdné vesnici byl svátek. Když Fedor vypil tři sklenice samohonky, vykládal Goryňkovi, že byl ze války pilotem. Drak seděl na ulici, hlavy měl strčené do otevřených oken baráčku a díval se na staríka oddanýma očima.

Celé dny a noci teď Goryňka létal. Naučil se menit geometrii křidel a tak

startoval skoro z místa. Mizel jako černá tečka v mracích a pak se přihnul se svistem a řevem, při kterém tuhla krev v žilách. Pikoval to dolů a těsně u země svůj let vyrovnával. Sám vymyslel looping, výkrut a i jiné figury vyšší pilotáže.

"Kdybys' mě tak chtěl povozit, Goryňko ..." zajíknul se jednou Fedor. V tom okamžiku se toho lekl, ale bylo už pozdě.

Od těch dob létali spolu. Stařík si upravil staříčké křeslo a umístil ho do prostřední tlamy. Koupil si ochranné brýle a motocyklovou přilbu. Sám si velel:

"Nekouřit! Zapnout pojistné řemeny!"

A pak letěli.

Jednou uviděli velké letadlo a pochopili, že padá.

"Makej, Goryňko," zakřičel Fedor.

Ještě nikdy neletěli tak rychle. Tenká blána na křídlech drnčela. Vypadalo to, že nevydrží a praskne. Avšak Goryňkovi se to přece jen podařilo. Nastavil široká záda pod trup letadla.

Neměl tolik síly, aby zlikvidoval pád letadla úplně. Podařilo se mu ho jenom zpomalit a pak vybrat vhodnou mýtinu. Letadlo se naklonilo, zachytilo křídlem o stromy a měkce dosadlo. Nevybuchlo.

Lidé vylézali z kabiny, pomáhali si navzájem. Nevěřili tomu, že je už všechno za nimi. V prvním momentě si ani nevšimli, že mají pod nohama něco měkkého, cukajícího se, co bylo rozdrceno letadlem. Lidé se nervózně smáli, když přicházeli k sobě, a nechápali, proč pláče hubený stařík v motocyklové přilbě, který se na mýtině objevil bůhví odkud.

Přeložil: Vlado Ríša

Na následující straně uveřejňujeme dodatečně ilustraci k povídce R. Silverberga Konec světa, kterou jste si mohli přečíst v minulém čísle našeho časopisu. Ilustraci jsme dříve bohužel nemohli z technických důvodů zveřejnit.

KONTAKT

Zásadně se neopíjím. Když už holduji alkoholu, pak jenom do té míry, abych ošetnil přespříliš tvrdou realitu zdánlivě všedního života a umožnil geniálním myšlenkám okusit stav beztlíže. Tentokrát jsem však usoudil, že jsem to přehnal.

Očekával jsem komplikace a proklínal osud, že ona chvíle, která mě vždy ve skrytu duše děsila, přišla právě nyní a v tak zapomenuté končině. Měl jsem pocit, jako by se mi v krajině bederní usadila početná kolonie mravenců. Ztrnul jsem sledoval uhel nespoutané fantazie, který skicoval až příliš realistický obraz mého konce.

Neznámý v černém šustáku, jenž mě nepřestával neúprosně provrtávat nezvykle svítícíma očima, vycenil silné bílé zuby a zvolna pronesl:

"Mnu ... vypadáte dost excentricky ... tak bych si s váma vlastně moh rozumně promluvit."

V šoku jsem zbleklotal něco na právě duchaplného, ale neznámého to zřejmě jenom povzbudilo, neboť nerušeně pokračoval:

"Jak bych vám to řek co možná nejstručnějc?! Snad takhle. Vaše civilizace nám dělá starosti."

Připadal jsem si jako ztělesnění lidské hlouposti, přesto jsem však dokázal shrábnout zbytečky zdravého rozumu, mlčet a nastroženými ušima lapat každé slovo. Neznámý právě přešel k jádru pudla:

"Jednoduše vzato nám znemožňujete, neznámo jak, teleportaci na vaši planetu. No a tak jsem konečně tady ... ne bez problémů ... abych zjistil co a jak a jak na to. A vy vypadáte na to, že bych to s váma moh úspěšně probrat."

"A proč zrovna já? Copak jsem snad něco extra výjimečného?!" protestoval jsem.

"To jste," nevzrušil se ani v nejmenším neznámý, "umožnil jste mi totiž teleportaci a je samozřejmé, že mám zájem dovědět se proč."

"Ale vždyť já o něčem takovém vůbec nevím!" vykřikl jsem zoufale.

"To já ani nepředpokladám," usadil me suše neznámý, "proto taky doufám, že si nejprv necháte všechno v klidu a popořádku vysvětlit a pak dáme řeč."

Klepato úzkosti tím sice bylo umrtveno, kdybych však byl požádán, abych vyprávěl obveselující historky, asi bych nevyhověl. Ale jinak jsem neznal důvod, proč podivného společníka nevyslechnout.

"Víte," spustil, "váše planeta je tak trochu z ruky, takže se sem můžeme dostat jen tou teleportací. No nevadilo by. Naše telepatické vysíláče obsáhnou porádný kus vesmíru. Totiž takhle ... samozřejmě myslím biologickou telepatii. Podle našich předběžných zkoušek je vaše civilizace schopna přijímat naše signály, tak proč se vybasovat na dálku, když to můžeme pěkně v klidu zvládnout tady u vás osobně. A vidíte - nejde to! Zrada je někde ve vás, protože patříč-né informace přijímáte, ale za nic na světě nedokážete znova transformovat. Jáž teď vy. Ale jak ... to mi povězte ... Je taky docela možný, že naše signály přijímáte, ale neregistrujete nebo vnímáte v podobě nějakého šumu. Pak je taková transformace pochopitelně dilem náhody. Co říkáte?"

Upřel na me svůj nepříjemně pronikavý pohled a čekal. Paloton nejrůznějších myšlenek obkroužil nekolikrát mémi mozkovými závity, avšak geniálně převratného z toho nebylo nic. Ale přece. Aspoň otázka:

"A jak vy si tu transformaci vlastně představujete?"

"To je právě to, co nevím," zachmuřil se neznámý, "ale jak tak na vás koukám ... vy ty signály musíte přijímat vlastním organismem ... to by ovšem znamenalo, že by se ty naše informace transformovat mohly ... ve vašem tele. Ale na jaké úrovni?"

"Abych se přiznal, tak mi tu zatím nic extra výjimečného neříkáte," dodal jsem si konečně odvahy, "o něčem hodně podobným debatili vědci už před hezkou řádkou let v Bjurakanu na konferenci CETI a upřímně řečeno, od té doby dospěli zhruba tam, kam teď vy. Ustatné ... jak mi vysvětlíte, že zrovna mně se povedla vaše transformace?!"

"To právě taky nevím," očividně znejistěl neznámý, "myslel jsem si, že se to novím právě od vás."

"A nezdá se vám to ani trochu pitomý tady takhle prostoduše žvanit," přesešel jsem definitivně do protiofenzívy, "jen tak si mě zastavit a vykládat mi takový banality. A vůbec, dejte mi pokoj!"

Sevržení obrovského údeaného hroznýše momentu překvapení a nasetí povolilo jako po rane elektrickým proudem. Otočil jsem se k neznámému zády a energicky odkráčel. Po několika minutách chůze však slizká obluda lisne opět uchwátila mé arce a táhla ho někam do hlubin. Propána, co když to byl ten uprchlejší paranoi-dní schizofrenik, kterej původně pracoval v Ústavu mezihvězdných spojení?!!